

DEPARTAMENT D'ECONOMIA APLICADA
FACULTAT DE DRET

PROGRAMA DE LA MATERIA
INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA DE LA
UNIÓ EUROPEA

Curs 2006-2007

Grup V

Professor:

Miguel Puchades Navarro

e-mail: Miguel.Puchades@uv.es

web <http://www.uv.es/~mpuchade/>

A) OBJECTIUS DIDÀCTICS

El propòsit de la matèria Introducció a l'Economia de la Unió Europea és doble: d'una banda, facilitar uns coneixements suficients per interpretar el funcionament del sistema econòmic comunitari mitjançant l'estudi de les institucions, les relacions econòmiques i la història de la Unió Europea de manera que permeta, entre altres objectius, comprendre la informació difosa pels mitjans de comunicació; per un altre, establir els fonaments econòmics d'altres matèries de contingut jurídic que, amb caràcter obligatori o voluntari, apareixen en el desenvolupament de la llicenciatura.

Atesa la complexitat i extensió del tema i el caràcter introductor del curs, es tracta de seleccionar les qüestions més rellevants per a la comprensió de la matèria, no des d'una mera descripció de la història, institucions i polítiques actuals de la Unió Europea, sinó incidint en els aspectes teòrics i econòmics que expliquen i permeten interpretar la realitat europea.

El programa es presenta estructurat en dotze temes agrupats en tres parts.

Una primera part, introductòria, dedicada a la presentació dels fonaments bàsics de la teoria del comerç internacional i de la integració econòmica, com a elements essencials per a una adequada comprensió de les relacions i polítiques econòmiques en la Unió Europea.

La segona part inclou els temes dedicats a l'anàlisi de l'evolució, organització, institucions i finançament de la Unió Europea i les etapes en el procés històric de construcció europea; així com el que constituïx el nucli central de la Unió Europea: el mercat únic i la unió monetària.

La tercera part es dedica a l'anàlisi de les distintes polítiques de la Unió Europea;

B) *PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA*

TEMA 1: GENERALITATS SOBRE LA UNIÓ EUROPEA

1. Introducció
2. Algunes dades bàsiques de la Unió Europea
3. Els processos de regionalització econòmica

Apèndix al Tema 1: Introducció al comerç internacional

- A1 Fonts del comerç internacional. La teoria dels avantatges comparatius
- A2 Proteccionisme enfront de lliurecanvisme
- A3 La regulació del comerç internacional
- 4 Als efectes microeconòmics dels aranzels
- A5 La balança de pagaments

TEMA 2: ASPECTES TEÒRICS DE LA INTEGRACIÓ ECONÒMICA

1. Concepte i modalitats d'integració econòmica
2. Els distints nivells d'integració econòmica
3. Els efectes de les unions duaneres
4. Els efectes dinàmics de la Unió Europea

TEMA 3: ELEMENTS HISTÒRICS DE LA CONSTRUCCIÓ EUROPEA

1. Les grans etapes en el procés de construcció europea
2. Els orígens: de l'OECE a les Comunitats Europees
3. El Tractat de Roma i la seua evolució fins a l'Acta Única Europea
4. De l'Acta Única al Tractat de la Unió Europea
6. El projecte de Constitució Europea

TEMA 4: EL MERCAT INTERIOR

1. Introducció
2. La Unió Duanera i la lliure circulació de mercaderies
3. El Llibre blanc per a la consecució del mercat interior i l'Informe Cecchini
4. El mercat únic en l'Acta Única Europea
5. Del mercat interior al mercat europeu intern
6. La lliure circulació de treballadors
7. Llibertat d'establiment i de prestació de servicis
8. La lliure circulació de capitals

TEMA 5: LA UNIÓ ECONÒMICA I MONETÀRIA

1. Introducció
2. Desenvolupament històric de la integració monetària
3. Les fases de la unió econòmica i monetària
4. Les institucions de la unió econòmica i monetària
5. La política econòmica en la zona euro
6. El nou mecanisme de tipus de canvi

TEMA 6: EL FINANÇAMENT DE LA UNIÓ EUROPEA. EL PRESSUPOST COMUNITARI

1. Introducció
2. El procés pressupostari
3. Estructura del pressupost general de la Unió Europea
4. L'evolució del pressupost comunitari

TEMA 7: LA POLÍTICA REGIONAL DE LA UNIÓ EUROPEA

1. Introducció
2. La política regional comunitària
3. Les diferències entre regions
4. La reforma dels fons estructurals
5. Els programes d'iniciatives comunitàries
6. Les modificacions després del Tractat de la Unió Europea
7. La política regional comunitària: un balanç
8. La proposta de reforma de l'Agenda 2000

TEMA 8: LA POLÍTICA AGRÀRIA COMUNA

1. Introducció
2. Els fonaments de la política agrària comuna
3. Els mecanismes d'intervenció: política de preus i de mercats
4. Les Organitzacions comunes de mercats
5. Problemes i reformes de la PAC
6. La dimensió exterior de la PAC. Els acords agrícoles del GATT - OMC
7. La PAC en l'Agenda 2000
8. La PAC i l'ampliació de la Unió Europea
9. La política de desenvolupament rural
10. La política pesquera comunitària:

TEMA 9: LA POLÍTICA COMUNITÀRIA DE MEDI AMBIENT

1. Introducció
2. Fonaments de la política comunitària de medi ambient
3. La política comunitària de medi ambient fins als anys 90: un balanç
4. El Quint programa comunitari: cap a un desenvolupament sostenible
5. El Sext programa d'acció en matèria de medi ambient: Medi Ambient 2010

TEMA 10: LA POLÍTICA INDUSTRIAL COMUNITÀRIA

1. Introducció
2. Fonaments de la política industrial comunitària
3. Els sectors en crisi
4. La política d'investigació i desenvolupament (I + D)
5. La política de suport a la xicoteta i mitjana empresa

TEMA 11: LA POLÍTICA COMUNITÀRIA DE DEFENSA DE LA COMPETÈNCIA

1. Introducció. Justificació de la política de competència
2. La regulació en el Tractat SECA i en el Tractat de Roma
3. Els acords entre empreses: l'article 81 del Tractat CE
4. Els acords entre empreses: l'article 81 del Tractat CE
5. La reforma de l'aplicació dels articles 81 i 82 del Tractat CE
6. Les ajudes d'Estat: articles 87 a 89 del Tractat CE. Les empreses públiques
7. La política comunitària de promoció de la competència
8. La dimensió internacional de la política comunitària de competència
9. El control de les concentracions d'empreses a l'Unió Europea

TEMA 12: LA POLÍTICA COMERCIAL COMUNA I LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

1. Introducció
2. Fonaments de la política comercial comuna
3. Instruments de la política comercial comuna
3. La cooperació al desenvolupament

C) BIBLIOGRAFIA

En Aula Virtual es publicaran al llarg del curs alguns materials d'estudi que caldrà completar-los amb algun dels textos següents:

JORDÁN GALDUF, JOSEP M^a (COORD.), *Economía de la Unión Europea*, 5^a ed., Cívitas.

LLADÓS, J: *Integración europea y empresa*, Boixareu Ed.

NIETO SOLÍS, J. A. *Fundamentos y políticas de la Unión Europea*, Siglo XXI.

NIETO SOLÍS, J. A. *La Unión Europea: Una nueva etapa en la integración económica europea*, Pirámide.

MORATA, F., *La Unión Europea: procesos, actores y políticas*, Ariel.

MUÑOZ DE BUSTILLO, R. Y R. BONETE, *Introducción a la Unión Europea: un análisis desde la economía*, Alianza.

D) CRITERIS D'AVUACIÓ

Per a l'avaluació de l'assignatura es tindran en compte els resultats de la prova escrita final, els assajos presentats i la participació en les classes pràctiques. L'examen, dirigit a comprovar els coneixements adquirits, podrà combinar preguntes tipus test i de desenvolupament. Aprovar l'assignatura requereix superar l'examen amb una qualificació no inferior al 50 % del valor total del mateix.